

Ασκήσεις για το Β΄ Θέμα σύμφωνα με τους άξονες του ΦΕΚ.

ΘΕΜΑ Β

[ερωτήματα σωστού – λάθους, αντιστοίχισης ή άλλου κλειστού τύπου, με ή χωρίς αιτιολόγηση ·ερωτήματα ανοικτού τύπου πολύ περιορισμένης απάντησης]

- **B1. (Κείμενο Α)** Να χαρακτηρίσεις ως σωστή (Σ) ή λανθασμένη (Λ) καθεμία από τις παρακάτω περιόδους με βάση το κείμενο και να αιτιολογήσεις την απάντησή σου καταγράφοντας το κατάλληλο χωρίο του κειμένου:

ΣΩΣΤΟ / ΛΑΘΟΣ	ΧΩΡΙΟ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
1. Ο άνθρωπος σε όλες τις εποχές επεδίωκε να υποτάξει και να εκμεταλλευτεί τη φύση.	
2. Το είδος και η ποσότητα της αγροτικής παραγωγής σε κάθε εποχή εξαρτώνται από τα γνωρίσματα του φυσικού περιβάλλοντος.	
3. Σε όλα τα πολιτικά καθεστώτα του σύγχρονου κόσμου παρατηρείται, δυστυχώς, ο ίδιος εξαντλητικός ρυθμός εκμετάλλευσης του περιβάλλοντος.	
4. Τα σωτήρια για το περιβάλλον μέτρα όλοι τα γνωρίζουν, ωστόσο οι κυβερνήσεις δυσκολεύονται να τα εφαρμόσουν για γραφειοκρατικούς λόγους.	
5. Από την επιβάρυνση του περιβάλλοντος θίγονται περισσότερο οι πιο φτωχοί και περιθωριοποιημένοι των σύγχρονων κοινωνιών.	

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ:

B1. (Κείμενο Β) Ποια είναι τα χαρακτηριστικά των πληθυσμιακών μεταβολών, σύμφωνα με τον συγγραφέα του Κειμένου Β; Να αιτιολογήσεις την απάντησή σου με στοιχεία από το κείμενο. (50 λέξεις)

[ερωτήματα εντοπισμού των θέσεων / της επιχειρηματολογίας ·ερωτήματα ανίχνευσης της πειστικότητας της επιχειρηματολογίας]

B2. (Κείμενο Α) Με βάση τα όσα ισχυρίζεται ο συγγραφέας στις δύο τελευταίες παραγράφους μπορείς να κατανοήσεις ότι το κείμενο Α απευθύνεται:

1. στην ομάδα – στόχο των οικολογικά ευαισθητοποιημένων πολιτών ·
2. στο ευρύ κοινό ·
3. σε κοινό περιβαλλοντολόγων και ειδικών της κλιματικής αλλαγής.

Να επιλέξεις όποιο από τα τρία θεωρείς ορθό και να τεκμηριώσεις την επιλογή σου και με φράσεις – χωρία από το κείμενο.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ:

B2. (Κείμενο Β) «Τα μπαζωμένα σύνορα δεν κρατάνε μακριά τους απέξω αλλά φυλακισμένους τους από μέσα.»: Να εκφράσεις τη συμφωνία ή διαφωνία σου στην παραπάνω θέση που διατυπώνει σε μεταφορικό λόγο ο συγγραφέας του Κειμένου 2 στην τελευταία παράγραφο. (50-60 λέξεις)

[ερωτήματα ανίχνευσης τεκμηρίων · ερωτήματα σχετικά με τη μορφή και τη χρήση της γλώσσας σε τίτλους, υποτίτλους, λεζάντες κ.λπ. και σχετικά με το επικοινωνιακό αποτέλεσμα ·]

B3. (Κείμενο Α) Στο Κείμενο Α υπάρχει αρχικά μια εικόνα. Να διερευνήσεις τη σχέση που έχει με το περιεχόμενο του κειμένου σε 50 λέξεις.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ:

B3. (Κείμενο Β) Ποια σχέση έχει ο τίτλος του κειμένου Β με το περιεχόμενό του; Να εκθέσεις την άποψή σου σε 50-60 λέξεις.

[ερωτήματα ανίχνευσης της κειμενικής λειτουργίας δεικτών ·
ερωτήματα εντοπισμού δεικτών με ή χωρίς να δίδεται η κειμενική λειτουργία ·
ερωτήματα αιτιολόγησης της χρήσης ρηματικών προσώπων ή σημείων στίξης
ερωτήματα εντοπισμού του είδους της σύνταξης, ανίχνευσης της
επικοινωνιακής λειτουργίας της ή μετατροπής της ·
ερωτήματα ανίχνευσης εκφραστικών μέσων]

B4. (Κείμενο Α) Στην δεύτερη παράγραφο του Κειμένου Α ο συγγραφέας χρησιμοποιεί ασύνδετο σχήμα λόγου. Να το εντοπίσεις και να εξηγήσεις τους λόγους, για τους οποίους επιλέγει αυτό τον τρόπο σύνδεσης των νοημάτων.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ:

B4. (Κείμενο Β) Να εντοπίσεις τρία παραδείγματα συνυποδηλωτικής λειτουργίας της γλώσσας στο κείμενο Β και να εξηγήσεις με συντομία το νόημα της καθεμίας. [**Εναλλακτικά:** να τις μετασχηματίσεις στην αναφορική – κυριολεκτική λειτουργία της γλώσσας, με τις κατάλληλες αλλαγές.]

[ερωτήματα εντοπισμού και ανάπτυξης των ιδεών μέσα στην παράγραφο, σε συνάρτηση με την επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα ·
ερωτήματα αναδιατύπωσης της βασικής πρότασης / των βασικών προτάσεων του κειμένου, σε σχέση με την πρόθεση του δημιουργού του.]

B5. (Κείμενο Α) Στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου Α υπάρχει μια αντίθεση. Να την εντοπίσεις και να εξηγήσεις γιατί ο συγγραφέας επιλέγει αυτό τον τρόπο οργάνωσης της προλογικής παραγράφου του κειμένου του (μέχρι 50 λέξεις).

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ:

B5. (Κείμενο Β) Γιατί νομίζεις ότι ο συγγραφέας του κειμένου Β επέλεξε να αρχίσει με μια προσωπική του εμπειρία; Να απαντήσεις με συντομία (50-60 λέξεις), λαμβάνοντας υπόψη και τον δομικό ρόλο της παραγράφου στο κείμενο.

[συγκριτικά ερωτήματα ως προς τις θέσεις και τον τρόπο διαπραγμάτευσής τους στα κείμενα ·

συγκριτικά ερωτήματα ως προς την πειστικότητα και την αποτελεσματικότητα διαφορετικού είδους κειμένων.]

B6. Ποια στάση προτείνουν οι συγγραφείς και των δύο κειμένων ότι πρέπει να τηρήσει ο κάθε πολίτης απέναντι στις σύγχρονες περιβαλλοντικές προκλήσεις; Να εκθέσεις την άποψή σου σε περίπου 60-70 λέξεις.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ:

B6. Να εξετάσεις ποιος τίτλος είναι πιο αποτελεσματικός, του Κειμένου 1 ή του Κειμένου 2. Να απαντήσεις τεκμηριωμένα σε 60-70 λέξεις, χρησιμοποιώντας ως κριτήρια α) τον βαθμό στον οποίο ο κάθε τίτλος προϋδεάζει τον αναγνώστη για το θέμα του αντίστοιχου κειμένου και β) τη χρήση και την οργάνωση της γλώσσας σε κάθε τίτλο.